

Список використаних джерел:

1. Аристова Л.С. Методика музичного навчання та виховання. Миколаїв : Іліон, 2021, 444 с.
2. Панасюк І.Л., Копко Л.І. Вчителю музичного мистецтва. Методичний poradnik. Дубно. 2016. С. 23-38.

**ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ХУДОЖНЬО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО
МИСТЕЦТВА**

*Сороколіта Д.В., здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»
Науковий керівник: Кравцова Н.Є., кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

В умовах сьогодення розширення інформаційного простору – основна тенденція суспільного розвитку, яка відповідає соціальному замовленню. Сучасні учні живуть і виховуються в суспільстві, яке характеризується постійним оновленням інформації, динамічністю і мінливістю. Такі умови диктують кожному учневі необхідність бачити свої цілі, проявляти ініціативу, проєктувати, вибудовувати соціальні зв'язки та швидко включатися в тимчасові колективи, і вчителю необхідно допомогти йому в цьому. Нові педагогічні технології покликані зробити процес навчання цікавим, ненав'язливим, ефективним, розвивальним і не виснажливим [1].

Головний сенс діяльності вчителя музичного мистецтва в тому і полягає, щоб створити кожному учню ситуацію успіху в навчальній і позакласній роботі. Саме навчальні досягнення школяра найбільш сильно розфарбовують його життя, визначають відношення до педагогів, батьків, до самого себе. В кінці кінців все це відображається на моральному розвитку учнів.

Предмет «Музичне мистецтво» як предмет естетичного циклу несе в собі великий творчий потенціал. Музичне мистецтво – це предмет співтворчості на рівні особистості автора музичного твору, особистості вчителя і учня, де провідне значення має потенціал особистості дитини, її потреба і здатність творити, самореалізовуватись і самоудосконалюватись.

Сучасні підходи викладу музичного мистецтва в загальноосвітніх закладах припускають актуалізацію наступних напрямів діяльності вчителя: організацію проектної музично-творчої діяльності учнів та використання інтерактивних технологій у навчанні.

Кожен творчий учитель упродовж своєї педагогічної діяльності знаходиться в постійному пошуку: як уникнути традиційних форм навчання, які розвивають лише репродуктивне мислення в учнів? Як сконструювати художньо-творчий процес уроку? Як направити процес на розвиток музично-творчого потенціалу, виховання потреби в музичній самоосвіті? Відповідь проста. Необхідно орієнтуватись на сучасні педагогічні технології, які відповідають принципам мистецької педагогіки розвиваючого навчання. Серед них виділяються інтерактивні технології, які є чітко спланованим результатом навчання, що стимулюють процес пізнання, та розумові і навчальні умови й процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів.

Організація навчального процесу із застосуванням інтерактивних технологій помітно відрізняється за структурою уроку від традиційної моделі навчання. Інтерактивна модель навчання дозволяє перетворити звичайне заняття. Всі учні в процесі пізнання релаксують і розмірковують, саме з цією метою використовується методи взаємодії. Групова робота школярів на уроках навчає обмінюватися знаннями, ідеями та способами діяльності. Дуже важливо створювати ситуації занурення в творчу діяльність, в яких учні починають з вивчення найпростіших питань і пошуку способів їх вирішення. Надалі, в процесі інтерактивної музичної освіти, школярі створюють свої особистісні музичні простори з окремими завданнями. В результаті творчих завдань та вправ вони самі змінюються і стають більш самостійними, активними.

Інтерактивна діяльність на уроках музичного мистецтва підпорядкована єдиній системі інтерактивних творчих завдань, через яку розкриваються специфічні зв'язки мистецтва з навколишнім світом, і відбувається освоєння, осмислення конкретних його деталей, понять, формування компетентностей.

Інтерактивні технології істотно впливають на мислення, мову, уяву та активність школяра. Творчі інтерактивні форми дозволяють широко спиратися на суб'єктний досвід дитини, який цілком співзвучний з концепцією особистісно-орієнтованого навчання.

За допомогою інтерактивних технологій діти отримують уявлення про елементарну нотну грамоту і засоби музичної виразності, навчаються аналізувати зв'язок музичної і мовної інтонації, орієнтуються у жанрах, формах, стилях музики різних епох.

Інтерактивні технології допомагають формувати музичне мислення учнів. У ході виконання інтерактивних завдань діти повинні узгоджувати свої дії з характером звучання мелодії, зміною музичного образу. Дослідження засвідчили, що вже в молодшому шкільному віці формування музичного мислення сприяє руху, який допомагає відчувати характер, зміну настрою, динаміки, фактури. Зорова наочність у поєднанні зі слуховою, руховою та тактильними відчуттями допомагають дітям отримати уявлення про особливості музичної мови. При цьому працюють і розвиваються такі механізми мислення, як аналіз, синтез, а також образна мова дітей. У момент виконання інтерактивних завдань у дитини виникають музичні та позамузичні уявлення, активізується уява.

Система інтерактивних технологій проектується у двох площинах: обов'язковість постійного звернення до суб'єктного досвіду дитини, до життєвих прикладів, вражень дітей, а з іншого боку – до творів мистецтва, в яких відображені знайомі їм ситуації, образи і явища.

Використання інтерактивних художньо-педагогічних технологій на уроках музичного мистецтва допомагають вчителю вирішити цілу низку завдань. З'являється можливість під час подачі музичного матеріалу задіяти як аудіальний процес сприйняття інформації учнями (музика), так і візуальний процес сприйняття (колірна палітра, анімаційні ефекти). Така новітня технологія, як *інтерактивна підлога*, дає змогу до аудіального та візуального процесу додати кінестетичний, тобто у ході сприйняття музики задіюються кілька аналізаторів.

Використання презентаційних форм, інтерактивної дошки значно розширює можливості подачі навчальної інформації, понятійного ряду музичних тем, допомагає зробити процес знайомства учнів із музичним мистецтвом яскравим та барвистим, робить доступною та зрозумілою дітям специфіку звучання музичних інструментів тощо. Уроки музичного мистецтва з використанням інтерактивних технологій спонукають школярів до пошукової та пізнавальної діяльності, дають змогу посилити мотивацію, стають базою для формування музичного смаку, розвитку творчого потенціалу дитини та гармонійного розвитку особистості загалом. У такий

спосіб, «інтерактивні технології та методи сприяють інтенсифікації й оптимізації навчального процесу» [5, с. 37].

Таким чином, інтерактивні технології навчання на уроках музичного мистецтва дозволяють вирішувати такі педагогічні завдання, як активне включення кожного учня в процес засвоєння навчального матеріалу і активізація творчості школярів. Освоєння музичного мистецтва засобами інтерактивних технологій слугує виявленню рівня творчості учнів, розвитку інтелекту та його складових.

Список використаних джерел:

1. Василевська-Скупа Л.П., Кравцова Н.Є., Швець І.Б. Міждисциплінарна інтеграція як важливий чинник професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. 2023. Вип. 29, С. 50-57. DOI: <https://sj.ynu.edu.ua/index.php/tmae/issue/view/63/30>
2. Демчук М. Нетрадиційні форми навчання. *Рідна школа*. 2005. №9. С.65-67.
3. Новікова В. Г. Впровадження інтерактивних технологій навчання на уроках музичного мистецтва. *Інноваційні практики наукової освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 8–11 грудня 2021 р.). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 570 с.
4. Пилипчук Є. Використання інтерактивних технологій на уроках музичного мистецтва. Режим доступу: https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/kaf_myst/nauk_diyal/zbirnyk_muz_2019.pdf#page=38
5. Сідорова І.С., Коберська Я.М. Значення інтерактивних технологій у музично-естетичному вихованні школярів. *Формування професіоналізму фахівця в мистецькій та технологічній освіті*: теорія, досвід, проблеми збірник наукових праць / Т.П. Зузяк (голова) та [ін.]. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2021. Вип. 1. С. 32-37.
6. Фісун О. В. Реалізація ідей фасилітації в діяльності вчителя. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальній школі*. 2009 № 2. С. 385–391.

ВИВЧЕННЯ ФОЛЬКЛОРУ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Ставнійчук М.А., здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»,
науковий керівник: **Омельченко А.І.**, кандидатка педагогічних наук,
доцентка

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського